

Beskidy Zachodnie – część zachodnia

część pisemna (test A)

1. Izby w Beskidzie Niskim, Lanckorona, Sucha Beskidzka, Biała k. Bielska, Cieszyn – to miejscowości związane z:
 - a. konfederacją barską (1768-1772),
 - b. powstaniem Jakuba Szeli (tzw. „rabacją galicyjską”, 1848),
 - c. szlakiem walk I Brygady J. Piłsudskiego w Karpatach.
2. Najstarsza kopalnia na ziemiach polskich, czynna w latach 3500-1200 p.n.e., znajdowała się:
 - a. w Malistawicach na pd. od Biskupina,
 - b. w Krzemionkach Opatowskich k. Ostrowca Świętokrzyskiego,
 - c. w Boguszowie k. Wałbrzycha.
3. Dawny kościół grodowy p.w. św. Mikołaja w Cieszynie (Rotunda) zbudowany jest w stylu:
 - a. romańskim,
 - b. gotyckim,
 - c. renesansowym.
4. Aktualna ilość parków narodowych w Polsce wynosi:
 - a. 22,
 - b. 23,
 - c. 24.
5. Aleksander Janowski, Kazimierz Kulwieć, Aleksander Patkowski, Ludomir Sawicki – to postacie związane z:
 - a. Polskim Towarzystwem Tatrzańskim,
 - b. Podolskim Towarzystwem Turystyczno-Krajoznawczym,
 - c. Polskim Towarzystwem Krajoznawczym.
6. Łańcuch Karpat stanowi dział wodny między zlewiskami:
 - a. Morza Północnego, Bałtyku i Morza Czarnego,
 - b. Bałtyku, Morza Czarnego i Adriatyku,
 - c. tylko Bałtyku i Morza Czarnego.

7. W bezpośrednim otoczeniu Kotliny Kłodzkiej wznoszą się następujące grupy górskie:
 - a. Góry Złote, Góry Kamienne, Góry Bardzkie, Góry Kaczawskie,
 - b. Góry Sowie, Góry Bardzkie, Góry Stołowe, Góry Bystrzyckie,
 - c. Góry Orlickie, Góry Bystrzyckie, masyw Śnieżnika, Góry Izerskie.
8. Najwyższym wzniesieniem (1170 m) w Beskidzie Wyspowym jest:
 - a. Ćwilin,
 - b. Mogielica,
 - c. Kudłoń.
9. Najmłodszym parkiem narodowym w polskich Karpatach (utworzonym w 1995 r.) jest:
 - a. Magurski Park Narodowy,
 - b. Bieszczadzki Park Narodowy,
 - c. Gorczański Park Narodowy.
10. Poeta, związany z Gorzaniem Górnym koło Wadowic, autor „Powsinogów beskidzkich” i „Kolędziołków beskidzkich” to:
 - a. Julian Przyboś,
 - b. Emil Zegadłowicz,
 - c. Jerzy Harasymowicz-Broniuszyc.
11. Inicjatorem wyznakowania Głównego Szlaku Beskidzkiego był:
 - a. Władysław Midowicz,
 - b. Władysław Krygowski,
 - c. Kazimierz Sosnowski.
12. Wyruszając z grupą w góry należy w pierwszym rzędzie:
 - a. spytać o stan zdrowia uczestników oraz zwrócić uwagę, czy ich ubiór i wyposażenie są odpowiednie do charakteru trasy,
 - b. spytać o wiek uczestników oraz o ich indywidualne przyzwyczajenia turystyczne,
 - c. sprawdzić, czy wszyscy mają właściwe mapy terenu i podać punkt zbiórki na wypadek zgubienia się któregoś z uczestników.
13. Charakterystycznymi cechami klimatu górskiego są:
 - a. wiatry wiejące wzdłuż dolin, duże nasłonecznienie, dłuższe noce, opady głównie w postaci śniegu,
 - b. częste i gwałtowne zmiany pogody, duża suma opadów w miesiącach letnich, silne wiatry, duże różnice temperatur między dniem a nocą,
 - c. stabilna pogoda, jednak gorsza zwykle niż na nizinach, wiatry głównie z kierunków południowych („halny”), znaczne spadki temperatury wraz ze wzrostem wysokości n.p.m.

14. Postępowanie w momencie zaistnienia wypadku na wycieczce górskiej sprowadza się do:
- dokładnego zabezpieczenia miejsca wypadku i wszystkich śladów, następnie wezwania GOPR lub policji,
 - zbadania, zabezpieczenia i udzielenia pomocy poszkodowanemu oraz wezwania w razie potrzeby pomocy,
 - zatelefonowania po pomoc, napojenia poszkodowanego i zawiadomienia jego rodziny.
15. Unieruchomienie złamanej kończyny polega na:
- unieruchomieniu stawu bliższego w stosunku do miejsca złamania,
 - unieruchomieniu 2 sąsiednich stawów w obrębie złamania,
 - unieruchomieniu większego stawu w obrębie złamania.
16. „Państwo Łodygowickie” powstało na skutek podziału Żywiecczyny w roku:
- 1608,
 - 1695,
 - 1720.
17. Incydent graniczny w przededniu wybuchu II wojny światowej, wywołany zbrojnym wtargnięciem bojówki hitlerowskiej na terytorium Polski, miał miejsce:
- 25 sierpnia 1939 r. w Czeskim Cieszynie,
 - w nocy z 25 na 26 sierpnia 1939 r. w Mostach koło Jabłonkowa,
 - w nocy z 30 na 31 sierpnia 1939 r. w Boguminie.
18. Najwyższe masywy Beskidu Żywieckiego wraz z Babią Górą budowane są przez:
- gruboławicowe piaskowce płaszczowiny magurskiej,
 - ciemnotawicowe piaskowce i łowce warstw godulskich płaszczowiny śląskiej,
 - wapniste zlepienie o uziarnieniu frakcyjnym z wkładkami wapieni.
19. *„Utworzony w 1954 r. na powierzchni 1640 ha, ustanowiony w 1977 przez UNESCO Światowym Rezerwatem Biosfery, powiększony w 1997 r. do powierzchni 3390 ha. Ostoja niedźwiedzia, wilka, rysia, głuszca i cietrzewia”.* Mowa tu o:
- Bieszczadzkim Parku Narodowym,
 - Tatrzańskim Parku Narodowym,
 - Babiogórskim Parku Narodowym.
20. „Świerk istebniański” to:
- hodowlany ekotyp świerka pospolitego o prostym, smukłym pniu i doskonałych właściwościach przyrostowych, rosnący w okolicach Istebnej i Zwardonia,
 - polska nazwa gatunku świerka, rosnącego na południowych stokach Karpat Zachodnich i w Karyntii, u nas spotykanego jedynie w rejonie Istebnej,
 - 260-letni okaz świerka pospolitego, rosnący przy kościele parafialnym w Istebnej, chroniony jako pomnik przyrody.

21. Jan Sztwiertnia, Stanisław Hadyna, Wojciech Kilar, to:
- kompozytorzy, uwzględniający w swych utworach elementy muzyki ludowej Karpat,
 - poeci, tworzący w latach międzywojennych grupę „Czartak”,
 - malarze, skupieni w Ustroniu w grupie „Brzimy”.
22. Autorem książki „Lud cieszyński. Jego właściwości i siedziby, obraz etnograficzny. Początki Wisły i Wiślanie” i „odkrywca” letniskowych walorów Wisły jest:
- Bogumił Hoff,
 - Emanuel Grim,
 - Julian Ochorowicz.
23. Szałas i koliba w gwarach górali beskidzkich to:
- synonimy, oznaczające budowlę, zwykle drewnianą, wznoszoną jako schronienie dla ludzi na pastwiskach górskich,
 - szałas – budowla, zwykle drewniana, wznoszona jako schronienie dla ludzi na pastwiskach górskich, koliba – naturalne schronienie w górach pod występem lub okapem skalnym,
 - koliba – budowla, zwykle drewniana, wznoszona jako schronienie dla ludzi na pastwisku górskim, szałas – nazwa obejmująca całość gospodarstwa pasterskiego pod kierunkiem bacy.
24. *„Długie do kolan męskie, wierzchnie okrycie z grubego samodziałowego sukna w kolorze brązowym, o kroju poncha poprzecznego, z rękawami, lecz noszone zwykle jedynie narzucone na ramiona”* nosi u górali śląskich nazwę:
- Cucha,
 - Gunia,
 - Łoktusza.
25. Dział wodny między zlewiskami Bałtyku i Morza Czarnego przebiega przez przełęcz:
- Krowiarki (Lipnicką), Zubrzycką, Sieniawską,
 - Zubrzycką, Bory (Spytkowicką), Sieniawską,
 - Krowiarki (Lipnicką), Zubrzycką, Bory (Spytkowicką).
26. Przystanek „Laliki” znajduje się na linii kolejowej:
- Żywiec – Zwardoń,
 - Bielsko-Biała – Wadowice,
 - Sucha Beskidzka – Chabówka.
27. Hala Jaśkowa leży na stokach:
- Skrzycznego,
 - Kolistego Gronia,
 - Prusowa.

28. Stryszawka, Pałeczka i Jaszczurówka to dopływy;
- a. Soły,
 - b. Skawy,
 - c. Raby.
29. Ostrzysz, Przysłopski Wierch, Parszywka to nazwy wzniesień w:
- a. Paśmie Jałowieckim w Beskidzie Żywieckim,
 - b. Paśmie Koskowej Góry w Beskidzie Makowskim,
 - c. grupie Leskowca w Beskidzie Małym.
30. Najkrótsze znakowane zejście (szlakiem turystycznym) ze schroniska PTTK na Markowych Szczawinach pod Babią Górą prowadzi:
- a. do Przyborowa,
 - b. do Zawoi Markowej,
 - c. do Huciska.